

วิชาร้อยเรียงกะลามะพร้าว

รหัสวิชา 020105

กลุ่มวิชาชีพมะพร้าว

ห้องเรียนบ้านหินเทียน

อาจารย์ประกายฟ้า ฤทธิสารพิทักษ์

อาจารย์ปฐพี ฤทธิสารพิทักษ์

การร้อยเรียงกะลามะพร้าว เป็นงานฝีมือในชุมชนพื้นที่ปลุกมะพร้าว ที่มีกะลาเป็นของเหลือใช้แล้ว นำมาทำเป็นเม็ดกะลามะพร้าว เจาะให้มีรูตรงกลาง สามารถนำมาร้อยเรียงเป็นข้าวของเครื่องใช้ เครื่องประดับ ที่มีความเป็นพื้นถิ่น แต่สวยงามเก๋ไก๋ สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว ซึ่งนอกจากจะได้ของสวยงามแล้ว ยังเป็นการฝึกสมาธิที่ช่วยให้จิตใจมั่นคง และมีความสุขกับความสำเร็จด้วยฝีมือตนเองได้

การเตรียมกะลามะพร้าว กะลามะพร้าวเป็นของเหลือใช้ในชุมชนพื้นที่ปลุกมะพร้าว ที่สามารถนำไปแปรรูปต่อได้อีก เช่น นำไปเผาทำถ่านกะลามะพร้าว ซึ่งส่วนของกะลามะพร้าวมีความหนาอยู่บ้าง สามารถนำมาทำเป็นเม็ดกะลามะพร้าว โดยใช้กะลามะพร้าวที่แห้งสนิท เพื่อไม่ให้เกิดเชื้อราจากความชื้น มาตัดเป็นชิ้นกะลามะพร้าวให้มีขนาดพอประมาณ จากนั้น ขัดทั้งด้านในและด้านนอกของกะลาด้วยเครื่องขัด จนได้ผิวกะลาที่มีความเรียบพอประมาณ นำกะลามะพร้าวมาเข้าเครื่องเจาะ ที่ใช้ดอกสว่านพิเศษที่แต่งขึ้นเองสำหรับทำเม็ดกะลามะพร้าวโดยเฉพาะ เจาะกะลามะพร้าวที่ละเม็ด ตรงส่วนนี้ต้องใช้ความชำนาญและความตั้งใจ เพื่อลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุระหว่างการเจาะกะลามะพร้าวได้ เมื่อกัดดอกสว่านทะลุกะลามะพร้าว เม็ดกะลามะพร้าวที่มีรูตรงกลางจะล่องลงไปในภาชนะรองรับ จากนั้น นำเม็ดกะลามะพร้าวที่เจาะแล้วมาร้อยเข้าไปในแท่งลวดเหล็ก แล้วนำไปขัดขอบเม็ดกะลามะพร้าวเพื่อลดความคมลงอีกรอบหนึ่ง ก็จะได้เม็ดกะลามะพร้าวที่พร้อมสำหรับการร้อยเรียงกะลามะพร้าว เป็นข้าวของเครื่องใช้หรือเครื่องประดับได้ตามต้องการต่อไป

ร้อยเรียงกะลามะพร้าวเป็นของใช้ ในการร้อยเรียงเม็ดกะลามะพร้าวครั้งนี้จะทำสร้อยข้อมือ เริ่มจากการเตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ เอ็นยัดทาบ 4 ครั้ง ให้มีความยาวสำหรับข้อมือและต้องเผื่อการผูกสร้อยด้วย ลวดสลิง ยาว 10 ซม.พับครึ่ง สำหรับคล้องกับเอ็นยัดและเป็นตัวนำร้อยเม็ดกะลามะพร้าว วัสดุที่ใช้ทำสร้อยข้อมือ ได้แก่ เม็ดกะลามะพร้าวเจาะรูตรงกลางแบบโดนัทแล้ว มีสีอ่อนได้จากกะลามะพร้าวที่กิน ส่วนสีเข้มได้จากกะลามะพร้าวแก่ และลูกปัดเพิ่มความสวยงาม เมื่อพร้อมแล้วก็เริ่มร้อยเรียงเม็ดกะลามะพร้าว ออกแบบให้สวยงามตามชอบ จนมีความยาวพอที่จะคล้องข้อมือได้แล้ว ก็ถอดลวดนำออก ไล่เม็ดกะลามะพร้าวให้แน่นสวยงาม ผูกปลายแบบซ่อนไว้ด้านในระหว่างช่องเม็ดกะลา ก็จะได้สร้อยข้อมือแสนสวยด้วยฝีมือตนเอง ที่ทำจากกะลามะพร้าว จากพื้นที่ปลุกมะพร้าวโดยแท้ หรือหากมีทักษะประดิษฐ์ประดอยก็สามารถร้อยเรียงทำให้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้อื่นๆ ได้มากมายตามอัธยาศัย จะร้อยเรียงเป็นตาข่ายสวมกล่องกระดาษทิชชู ครอบขวด เจกัน กระดาษต้นไม้ หรือ ร้อยเป็นรวงผึ้ง แขนวนประดับบ้าน ก็สามารถทำได้ตามจินตนาการของแต่ละคน

บ้านหินเทียน การร้อยเรียงกะลามะพร้าวเป็นการนำของเหลือใช้ในชุมชน คือ กะลามะพร้าวที่นำเนื้อ น้ำ ไปใช้แล้ว เหลือกะลาก็นำมาทำเป็นเม็ดและร้อยเป็นเครื่องประดับ เป็นอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน ที่นำของเหลือใช้บวกกับฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ กลายเป็นงานฝีมือที่มีขึ้นเดียวในโลกไม่เหมือนใครจากฝีมือตนเอง สำหรับการร้อยเรียงกะลามะพร้าวที่บ้านหินเทียน เป็นฐานเรียนรู้ของชุมชน สำหรับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมชุมชนที่น่าสนใจ